

Oponentský posudek disertační práce Mgr. et Mgr. Iva Petřů *“Metody jazykového výkladu evropského práva”*. Právnická fakulta University Karlovy v Praze, 2008. (175 stran)

Předložená doktorská disertační práce, zabývající se velmi zajímavou otázkou interpretace norem komunitárního práva v praxi Evropského soudního dvora, je vedena snahou « *o objasnění aktuální role jazykové metody v tomto procesu* » (s. 3). Jazyková metoda je v autorově pojetí považována za jeden z možných přístupů k problematice specifického výkladu evropského práva, jenž má, dle autorova mínění, za následek vznik tzv. « *autonomní evropské právní terminologie* » (s. 151). Autor disertace vychází z předpokladu neexistence závazné jazykové verze evropských právních předpisů, neboť jejich jednotlivé verze v národních jazycích, považované za rovnocenné, se mohou ve svých výkladech sémanticky (nikoli konceptuálně) lišit. Sledovaný korpus, sestavený ze sporů čerpaných z elektronické publikace « *Recueil de la jurisprudence* », je nahlížen z hlediska synergie lingvistických a juristických metod, a to se zřetelným důrazem poukázat na význam jazykového výkladu v rámci obecně užívaných interpretačních metod.

Práce je založená na komparativní analýze. Má pevnou strukturu a logické vnitřní členění. V úvodní, teoretické části se autor v obecných souvislostech snaží postihnout problematiku právní interpretace a jejich metod jak obecně (kapitola 2.), tak ve vztahu k evropskému právu (kapitola 3.). Tyto kapitoly mají analogickou stavbu: sledují zařazení do historického kontextu a obsahují argumenty podložené znalostí příslušné faktografie i odborné literatury. V praktické části jsou představena ve třech samostatných typech jednak soudní rozhodnutí řešící jazykové divergence (kapitola 4.3.), jednak soudní rozhodnutí zakládající autonomní výklad (kapitola 4.4.). Poslední, a dodejme že z našeho pohledu nejzajímavější, i když nejproblematictější část práce, zahrnuje juristickou analýzu výkladu evropského práva (kapitola 5.1.) a lingvistickou analýzu evropské právní terminologie (kapitola 5.2.).

Takto pojaté téma umožnilo nový pohled na danou problematiku, a to jak v rovině metodologické, tak v rovině analyticko-interpretací. Autor prokázal schopnost analyzovat uváděné příklady a interpretovat je se zvlášť vyvinutým smyslem pro funkčnost, včetně propojení teoretických poznatků s výsledky analýz. Práce jako celek je dostatečně přesvědčivým důkazem schopnosti doktorandova syntetizujícího nadhledu. Úskalí zvolené metody se projevuje (zejména v závěru) v absenci hlubšího jazykovědného pohledu na danou problematiku: oscilace na ose norma a úzus, kombinace synchronního a diachronního hlediska, závaznost právní dikce a otevřenost právního diskursu. Přitom je zcela zřejmé, že

autor zpracoval dané téma na základě velmi dobré znalosti primární i sekundární literatury naší i zahraniční provenience, v níž se velmi dobře orientuje. Nespornou předností předložené práce je její vysoká jazyková i formální úroveň, pomineme-li chybování v interpunkci (s. 13, 28, 143 aj.), v psaní a skloňování vlastních jmen (s. 9, 11, 43, 53 aj.) a méně obratné, leckdy redundantní stylizace (srov. např. „*představím nejdůležitější výdobytky právní vědy týkající se interpretace práva, stejně jako pozitivní úpravu interpretačních metod tak, jak existuje v mezinárodním právu veřejném*“ (s. 12-13). Tyto vcelku drobné redakční a stylistické úpravy textu by měly být provedeny před její přípravou pro publikování, které by jak téma samotné, tak jeho zevrubné zpracování přinášející nový úhel pohledu (právní normy a jazykového úzu) zcela jistě zasluhovaly.

V této souvislosti si dovoluji učinit několik poznámek: práci by prospělo důslednější odkazování na jazykovědné práce či koncepty (srov. Austin, pozn. 45 na s. 17; Saussure, pozn. 63 na s. 24); odstranění nepřesného užívání termínů (*teoretizující* úvodní kapitola, s. 30; *kontroverzní* metoda *účelová*, s. 31); promyšlenější přístup ke stanovenému pořadí výkladových metod v pojetí Savignyho (s. 52-53) a k hierarchizaci jejich používání (s. 55). Závěrečná praktická část zcela jistě dobře ilustruje novost autorova přístupu k dané problematice, za spornou by však mohla být považována její průkaznost. Při přípravě monografie tedy doporučuji stanovit jeden (a nikoli dvojí) hlavní cíl, jehož dosažení bude logickým, argumenty i analýzou podloženým a příklady z praxe vhodně ilustrovaným relevantním závěrem.

Disertační práce Mgr. et Mgr. Iva Petřů "*Metody jazykového výkladu evropského práva*", zpracovaná pod vedením prof. JUDr. PhDr. Michala Tomáška, DrSc. na půdě Katedry evropského práva právnické fakulty University Karlovy v Praze, je přínosná, metodologicky důsledná, svědomitě zpracovaná a odpovídá všem požadavkům, aby mohla být uznána jako doktorská disertace. Proto jednoznačně doporučuji, s výhradou úspěšné obhajoby, udělení hodnosti Ph.D.

V Českých Budějovicích dne 18. 12. 2008

doc. PhDr. Jitka Radimská, Dr., v.r.

Ústav romanistiky
Filosofická fakulta Jihočeské univerzity
v Českých Budějovicích